

prima instanță: Vl. Brașoveanu
instanța de apel: A. Panov
D. Manole, S. Arnaut

dosarul nr.2ra-1142/14

DECIZIE

23 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul- Valeriu Doagă

Judecătorii – Ala Cobăneanu, Sveatoslav Moldovan

Vera Macinskaia, Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Naumciuc Tatiana, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Î.M.C.A.”Grawe Carat asigurări” S.A. împotriva Tatiane Naumciuc cu privire la încasarea datoriei, cheltuielilor pentru publicarea anunțului în Monitorul Oficial și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013

c o n s t a t ă

La data de 28 noiembrie 2012 Î.M.C.A.”Grawe Carat asigurări” S.A. a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Naumciuc cu privire la încasarea datoriei, cheltuielilor pentru publicarea anunțului în Monitorul Oficial și cheltuielilor de judecată

În motivarea acțiunii Î.M.C.A.”Grawe Carat asigurări” S.A. a menționat că, prin explicația din 1 februarie 2012, a fost declarată de către Naumciuc Tatiana pierderea în circumstanțe necunoscute a polițelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto

externă Carte Verde, după cum urmează: MD/03CA/03114306 - 1344,20 Euro; MD/03CR/03105705 - 181,50 Euro; MD/03CA/03114307 - 1344,20 Euro; MD/03CR/03105706 - 181,50 Euro; MD/03CR/03105702 - 181,50 Euro; MD/03CR/03105709 - 181,50 Euro; MD/03CR/03105703 - 181,50 Euro; MD/03CR/03105710 - 181,50 Euro; MD/03CR/03105704 - 181,50 Euro; MD/03CR/03108229 - 181,50 Euro, iar în total 4140,40 Euro.

De asemenea indică, că potrivit art. 8.6. lit. a) din contractul individual de muncă nr. 796 din 11 mai 2009, pârîta s-a obligat să plătească pentru polițele de asigurare primite în gestiune și pierdute, prima de asigurare anuală maximă pentru fiecare din polițele pierdute conform tarifelor de asigurare stabilite de Angajator, precum și cheltuielile de publicare a avizului corespunzător în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Astfel, din considerentul neonorării obligației prevăzute la art. 8.6. lit. a) din contractul individual de muncă nr. 796 din 11 mai 2009, Î.M. CA. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A., a suportat un prejudiciu în mărime de 4140,40 EUR, format din suma primelor pentru polițele de asigurare sus-menționate.

Î.M.C.A. „Grawe Carat asigurări” S.A. solicită încasarea din contul Tatianeii Naumciuc a sumei primelor pentru polițele de asigurare de 4140,40 EUR, 80 lei în calitate de cheltuieli de publicare a avizului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și a cheltuielilor privind taxa de stat în sumă de 1996,66 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Centrului, mun. Chișinău din 02 aprilie 2013 s-a admis acțiunea înaintată, fiind încasată din contul Tatianeii Naumciuc în beneficiul Î.M.C.A. „Grawe Carat asigurări” S.A. datoria în sumă de 4140,40 EUR conform cursului valutar stabilit de BNM la ziua executării, 80 lei în calitate de cheltuieli de publicare a avizului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și a cheltuielilor privind taxa de stat în sumă de 1996,66 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013 s-a respins apelul declarat de Naumciuc Tatiana și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La data de 24 ianuarie 2014 Naumciuc Tatiana a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat, că instanțele judecătorești au aplicat în mod eronat normele de drept material.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat cu certitudine despre existența raportului juridic de muncă între Naumciuc Tatiana și Î.M.C.A.”Grawe Carat asigurări” S.A., fapt manifestat prin contractul individual de muncă nr. 796 din 11 mai 2009.

Mai mult ca atât, potrivit art. 8.6. lit. a) din contractul individual de muncă nr. 796 din 11 mai 2009 și contractul de răspundere materială individuală deplină, recurenta s-a obligat să plătească pentru polițele de asigurare primite în gestiune și pierdute, prima de asigurare anuală maximă pentru fiecare din polițele pierdute conform tarifelor de asigurare stabilite de Angajator, precum și cheltuielile de publicare a avizului corespunzător în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Astfel, dat fiind faptul că recurenta prin explicația din 1 februarie 2012, a declarat pierderea în circumstanțe necunoscute a polițelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă Carte Verde, instanțele ierarhic inferioare corect au stabilit despre obligația recurente în repararea prejudiciului material cauzat astfel.

Totodată, în conformitate cu alin.2 art. 333 Codul Muncii, la stabilirea răspunderii materiale, în prejudiciul ce urmează a fi reparat nu se include venitul ratat de angajator ca urmare a faptei săvârșite de salariat.

Prin urmare, din considerentul existenței raportului juridic de muncă între recurentă și intimată precum și a obligației de reparare a prejudiciului material cauzat de salariat, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează, că instanțele ierarhic inferioare au stabilit eronat limitele răspunderii materiale, fără a stabili costul real al polițelor de asigurare primite în gestiune și pierdute or potrivit materialelor dosarului costul polițelor de asigurare este diferit și reprezintă prima de asigurare pentru fiecare poliță eliberată, fapt ce determină instanța de recurs a considera că, contrar alin.2 art. 333 Codul Muncii, sumele ce au fost dispuse de a fi încasate includ și venitul ratat de angajator.

Mai mult ca atât, limitele răspunderii materiale pentru pierderea polițelor de asigurare sunt stabilite în punctul 8 și 9 din Instrucțiunea privind evidența, eliberarea, păstrarea și utilizarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.294 din 17 martie 1998, conform căreia păstrarea formularelor cu regim special se efectuează în conformitate cu normele de păstrare a mijloacelor bănești precum și inventarierea formularelor cu regim special se face în conformitate cu prevederile Legii contabilității. În cazul depistării lipsei de formulare cu regim special, ele sînt trecute la pierderi numai după publicarea în Monitorul Oficial

a denumirii, numerelor și seriei acestora pentru a se aduce la cunoștință nevalabilitatea lor. Persoanele vinovate restituie costul lor și poartă răspundere administrativă și penală în conformitate cu actele normative și legislative în vigoare. Astfel, instanța de apel, la reexaminarea cauzei urmează să stabilească costul real cu regim special pierdute, reieșind din normele sus indicate, valoarea cărora urmează a fi încasată pentru repararea prejudiciului cauzat angajatorului.

De asemenea potrivit art. 1301 Cod civil coroborat cu alin 6) art. 308 Cod Civil, prima de asigurare reprezintă prețul contractului de asigurare, iar polița de asigurare presupune certificatul ce demonstrează încheierea contractului de asigurare, fapt ce exclude ipoteza despre corespunderea primei de asigurare cu costul poliței de asigurare.

Urmare celor menționate, instanța de recurs ajunge la concluzia, că instanța ierarhic inferioară a examinat formal legalitatea hotărârii primii instanțe și nu a verificat temeinicia constatărilor acesteia.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în care Curtea condamnă Statele pentru încălcarea art. 6 din Convenție, nemotivarea hotărârilor de către instanțele de judecată aduce atingere echității procesului (*Tejedor Garcia vs Spania, hotărârea din 16 decembrie 1997, §31; Vasilescu vs România hotărârea din 08 iunie 2006*).

Din interpretarea art. 6§1 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se pronunța în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Dat fiind faptul că, instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, cauza urmează a fi rejudecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea drepturilor procedurale ale părților.

În conformitate cu art. art. 445 alin.(1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Naumciuc Tatiana.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Î.M.C.A.”Grawe Carat asigurări” S.A. împotriva Tatiane Naumciuc cu privire la încasarea datoriei, cheltuielilor pentru publicarea anunțului în Monitorul Oficial și cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Vera Macinskaia

Oleg Sternioală